

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Társadalmi élet.

Régi átka már az Mindszent község társadalmi életének, hogy jóformán nincs két család mely együtt és egymás mellett a kölcsönös megértés és jó akaraton alapuló barátság kapcsolatával volna egybe fűzve, hanem rendszerint, ha össze is jön egy társaság ma, és jól látszik érezni magát annak minden egyes tagja, mégis holnap már egy másik társaságban alig tudnak egyébről beszélni, minthogy az előbbi társaság ott nem levő tagjai vétetnek nem egyszer igazságtalan kritika alá, a miből persze előbb semmi feszültség, később visszavonulás sőt nem egyszer engeztelhetlen harag és gyűlölet származik.

Igy volt azután éveken át, hogy a társadalmi élet szünetelt, mindenki jól csak otthon érezte magát.

Örvendetes jelenségnek mondhatjuk, hogy újabb az „Uj-világ“ kertjében hetenkint csütörtökön tartani szokott zeneestély némileg összehozni látszik a társadalmi élet intézésére hivatott elemeket és zeneszó, tánc és vig poharazás közben igyekszik a megjelenni szokott társaság eléggé otthonosan érezni magát; csak az a kár, hogy a nyugodt szemlélőre azt a benyomást teszi, mintha e társaságot feszélyezné a nyilvánosság és mintha célja nem az általános társadalmi élet felélénkítése, hanem csupán egyéni szorakozása biztosítása volna.

Távol legyen tőlünk, hogy bárkinek is kedvtelését gáncsolni vagy a társaság megválasztását — melyben mozogni akar — befolyásolni akarnánk, — minthogy több oldalról azt az értesítést vettük, sőt némileg magunk azt tapasztaljuk, hogy e csütörtöki zeneestélyek célja — az ugyszólván — kihalt társadalmi élet felélénkítése. Megjegyezzük, hogy ezen célt, egy — jóformán kordonok közé zárkózó társaság soha sem fogja elérni.

Mikor e helyütt méltatjuk a csütörtöki estélyeket, az az eszme vezérel bennünket, hogy ez estélyek hivatása, célja a társadalmi élet általános felélénkítése, majdnem újabb megteremtése, és akkor mikor hozzá szólunk, bennünket csakis ezen eszme vezérel és ez alapon mondjuk meg felőle nézeteinket.

Ha valaki egy társaságban magát, ha nem is mondjuk, hogy jól érezze, de hogy legalább feszélyezve ne legyen, ahhoz elsősorban is szükséges az a tudat, hogy a társaságban részt venni joga van és a csütörtöki estélyek éppen ezen legfőbb tételre nézve nem nyujtanak semmi bizonyosat a kezdeményezőkkel szemben, kiknek mivelttség és társadalmi állása ugyan elég garancia arra, hogy a társadalom bármely osztályához tartozó tisztességes ember rész-

vételét sértőnek nem tekinthetnék, mégis szükséges volna szerintünk az, hogy a kezdeményezők alkalmas módon a csütörtöki estélyek nyilvános minőségét köztudomásra hoznák, mert az oddigi estélyek inkább családi összejöveteleknek, mint nyilvános társaságok színezetét viselik magukon.

Figyelembe veendő még az a körülmény is, hogy minden tisztességes ember egyenlően igényt tarthat a nyilvános társadalmi életbeni részvételre, sokaknak azonban szerénysége tiltja olyan társaságban részt venni, mely talán mivelttség tekintetében felette áll, és az esetben a kezdeményezők egyszerű közönye vagy hallgatása nem elég az ilyen elemek bevonására, hanem itt egy kis előzékenység, egy kis figyelem mindenesetre elkelne, a mit szintén nem tapasztaltunk az eddig estélyeken.

Egyéb iránt mondhatjuk, jól indultak meg a csütörtöki estélyek és üdvözljük, mint a jövő társadalmi élet alapkövét a fentiek szem előtt tartása mellett biztositékát.

Utat az állomáshoz!

Nem akarjuk ez alkalommal a községünk vezető főbb közlekedési utak miserábilis állapotaira az intéző körök és hatóságok figyelmét ismételtelen felhívni s pedig az okon, mert ezt részünkről kárba vészett fáradságnak tartanánk.

Kár a borsót a falra hányni!

Tudjuk mi azt jól — mert megtanítottak reá — hogy Mindszent község csak arra jó, hogy *fiessen* és *szavazzon* a vármegyei urak szája íze szerint, aztán — — — a *Mór megtette kötelességét* — a *Mór mehet* — *míg ismét szükség* nem lesz reá.

Kértünk, könyörögtünk már sokat, akkor midőn követelni is jogunk lett volna. Mind hasztalan! Községünkkel szemben megfelejtkeztek a méltányosság legelemibb követelményeiről is. Míg Csongrádnak a szentesi révtől a városig mű-utat, Szentesnek a révig kongó-utat, a városban az állomásig keramit-utat — Dorosmának Szegedig műntat építettek, addig nálunk az utainko — támadt mély kátyukat sárral tömte tele a járások böles, de segédeszközökben szükölködő uti biztossai.

Köztudomásu dolog, hogy a révhöz a falu Fő-utcáján vezető ut, ugynevezett országút s mondhatjuk, hogy 10 szerénél is többet használja, rogálja a Károlyi uradalom, Szegvár és Vásárhely közönsége ez utat, mint maga Mindszent község közönsége.

Ez uton végig szállítják az őszi sáros időkben gabonájukat a Tiszához, hajóra. No de el is szokták alaposan roítani, oly annyira, hogy a szegény helybeli ember 2 rossz lovával egész télen sem már háza kapuján kijönni. A közlekedés majdnem késő ősztől nyár elejéig szünetelni kénytelen Mindszenten és közzönhetjük

mindezt a vármegye velünk szemben mindenkor tanusított szükkeblőségének.

Mindszent község — meg az ország egyik legszegényebb községe évtizedek óta költi a pénzt a vármegyei utnak tatarozására. Természetes, hogy a reá költött összeg kidobott pénz — mert sárra sarat rakván, ez az ut nem hogy javulna, de sőt romlik.

Időszerűnek tartjuk felvetni azt a kérdést: hogy jutunk az esős idők beálltával, az ismert feneketlen saru utban vasuti állomásunkhoz? Hajlandó-a a vármegye törvényhatósági bizottsága e reánk nézve fontos életbevágó kérdéssel foglalkozni és azt jogos igényeinkhez mérten *minél előbb* megoldani?

E kérdésekre határozott faleletet kérünk és a felelethez fogjuk jövő teendőnket szabni.

Ha jól tudjuk, a nyert értesülés alapján, maga az atispán ur, egyizben személyesen ígérte meg, hogy a révtől az állomásig vezető ut ki fog köveztetni. Kételkednünk kell azonban, hogy az alispán ur ez ígéretet tette volna, mert beváltásának semmi jelével még ez ideig nem tájékoztunk. Akar ígérte meg — akár nem a vármegye alispánja azt, hogy jogos kérésünk teljesedni fog — *a türelem ideje lejárt!* Mindszent községén anaak anyagi — kulturális és minden intézményein meglátszik, hogy már nagyon régen csak *ígéretkelekkel* táplálkozik. E sovány tápiálékot pedig elég drágán fizetjük meg.

Szerények voltunk mindig, szerények vagyunk most is. Nem keramit-utat, nem kongó-utat, sőt még *kövezet-utat*, csak egy olyan mű-utat kérünk a vármegyétől a vármegye ezen legnagyobb forgalmu utvonálára, mint a dorosmai mű-ut.

Megalégaszünk annyival, hogy közlekedésünk télen át se akadjon fel. Reméljük, hogy ezt meg is kapjuk:

„Utat az állomáshoz!“

A zsidó pap bucsuzója.

A mindszenti izr. hitközség elnöksége a mult hó 31-ére társas összejövetelt hívott egybe, hogy rabbijától Fótisztelendő Dr. Mandl Armin úrtól elbucsuzzék. Hogy mennyire érdemelte ki e derék emeer az elnökség eme figyelmét, elég hárá mutatunk eddigi ténykedésére. Ő új életet akart a mindszenti izr. hitközségbe önteni, de sajnos, az neki csak kis részben sikerült. Már idejövetelekor erősen hangsúlyozta, hogy az anyakönyvet Szentesről haza kell hozni, hogy ne kelljen bizonyítványokért Szentesre szaladgálni. Emee törekvésében a hitközség egyet értett rabbijával, éppen azért e törekvés kivitelre talált. A vallásos érületet iparkodott a fótisztelendő ur azonban leginkább istápolni, melyet — sajnos — hogy mily kevésbé birt föléleszteni, kitűnik a társas összejöveteleken tartott bucsuzó beszédéből, melyet következőkben összegezhetünk:

Bucsuszavait azzal kezdi, hogy a szentírás ama hetiszakasz, mely idejövetelekkor olvastatott es a mostani hetiszakasz feltűnően rá-

illenek az ő helyzetére és a hitközség viszonyaira.

Ide jött — mint az akkor felolvasott hetiszakasza mondja — a hatalmas Isten nevében, célja volt, hogy a hitközség felnőtteit az imaházban, úgy mint a serdülő ifjúságot az iskolában vallásosságra, istenfélelemre és felebaráti szeretetre oktassa.

De midőn jött, egyszersmind feltette magában, hogy a magára vállalt terhet csak addig viseli, míg magát arra elég erősnek érzi.

Sajnálattal és fájdalommal kell azonban kijelentenie, hogy célját a vallásos érzés kelésével illetve Mindszenten el nem érthette. Kötelességének tartja tehát az e hetiszakasza szavait, melyek szerint senki fogadását vagy esküjét megne szegje, — magára is alkalmazni és az elvállalt terhet magáról letenni és másra, nála erősebb egyénre bízni. Köszöni a hitközségnek eddigi bizalmát, az előjárásának az egész másfél éven át iránta tanúsított előzékenységét és kéri Isten áldását mindazokra kik az egy Isten imádják.

Dr. M. A. rabbi szavaira Szobotka G. ügyvéd válaszolt, mint hitközségi elnök. Nagyon sajnálja, hogy a munkaidő miatt ezen alkalommal sokan meg nem jelenhettek, de kijelentheti, az egész hitközség nevében, hogy Dr. M. rabbi távozását mindenki sajnálattal veszi tudomásul és hogy mindenki csak szerencsét kíván neki új állásához. És minthogy a rabbi urat innen csak a tiszta vallásos érzés vezérelti el, megvan róla győződve, hogy lépteit a Mindenható áldással fogja kísélni.

Szobotka ügyvéd után Dr. S. Ó. L. válaszolt a rabbinak, gyönyörű szavakkal méltatva érdemeit és kiemelte, hogy az elvállalt terhet a rabbi ur egész biztosan elviselhetné, hogyha még kevés ideig türelmevel lett volna. Erdemeit a község mindig elismerte és éismeri és ezért távozását csak fájlalhatja.

Majd Diamant Manó mondott lelkes felköszöntőt s mint magyar rabbit éltette az ünnepeltet.

Mi ismételtén csak mély sajnálatunknak adhatunk kifejezést e tevékeny ember távoztól, de másrésztől örülünk, hogy a véletlen ép olyan helyre vetette e kitűnő rabbit, hol a legnagyobb szükség van egy derék, hazafias magyar emberre. Kívánjuk, hogy áldásos buzgalommal működjen a magyarság érdekében.

Községi közgyűlés.

Julius és augusztus havában a szervezeti szabály szerint közgyűlések csak rendkívüli sürgősség esetén tarthatók, a mi természetes is mert gazdálkodással foglalkozó községünk minden egyes tagja ez idő tájt egész évi fáradsága eredményét takarítja be, minél kevesebbet szentelhetvén a közügyeknek; az újabb tapasztalat azonban, azt bizonyítja, hogy e két hónap alatt, nem csak nem szünetelnek a közgyűlések, de még talán sűrűbben vannak, mint rendszerint, az év egyéb szakában, holott pedig ha fordulnak is elő sürgősebb természetű tárgyak — bizonyos helyes rendszer követése mellett — még ekkor sem kellene egy héten többször is gyűlést tartani, ha a jegyző ur csak kevéssé is figyelmes volna az egyszer már kitűzött gyűlésekre, és nem volna terhére utána nézni, hogy a már egyszer kitűzött közgyűlés tárgysorozatába a halasztatlan ügyek fölvétesenek a nem föltétlenül sürgősek pedig, csak a rendes közgyűlésekre hagyatnának fenn.

A július 29-én megtartott közgyűlés tárgysorozata 14 elintézendő ügydarabot tartalmazott, de abból mindössze csak három nyert elintéztést, üres szalma csépléssel töltvén el a közgyűlés a drága időt.

A tárgysorozat előtt Diamant Manó képviselő azon indítványa vétetett tárgyalás alá — szabályellenesen, mert önálló indítványok a szabályrendelet szerint, csak rendes közgyűlésen terjeszthetők elő és tárgyalhatók — hogy a község esetleg az uradalommal egyetértve a Kurcamederben halastó létesítésére tegyen lépéseket.

A közgyűlés bevégni határozta Szentés városának halastó felállítására vonatkozó határozata mikénti fogantatását, elvileg azonban az eszmét magáévá tette, a mi elég farcosa dolog, mert egy részről a szentesi és mindszei Kurca közt nagy a különbség, és más részről e fontos kérdés legalább az előzetes tanulmányozást megérdemelte volna.

Konc Lajos jegyző szólalt fel ez után az adóhátralékok szigorú behajtását rendelve el, tekintettel egy részről az ideai silány termésre, másrésztől a pocsék gabona árakra, azt javasolja, hogy a község éljen előterjesztéssel a

törvényhatósághoz egy részről az adóhátralékok behajtásánál némi könnyítés kieszközölése és más részről az aszály által okozott nyomasztó helyzetben segitendő a megyebeli községeknek együttes és egyöntetű eljárásra felhívása mellett a t. évi államiadók elengedése iránt is a szükséges lépések megtételét javasolja.

Rég nem hallott a képviselőtestület ilyen életrevaló indítványt jegyzői karától és jól esett tapasztalni, hogy Konk jegyző — bárcsak kivételesen és talán elkéve is — olyan dologra hívta fel a közgyűlés figyelmét a saját kezdeményezéséből — a mi főérdeme — melynek szakszerű és lelkiismeretes keresztül vezetése a nagymérvű aszály által szorongatott lakosság közterhein van hivatva enyhíteni. A közgyűlés az előterjesztett indítvány értelmében határozott s megbizta az előjárásot, hogy az aszály által igénybe vehető adó elengedések tekintetében a szükséges lépéseket tegye meg.

Ez után következett a tárgysorozat 1-ső száma, mely azt tartalmazza, hogy az italmérésijog kártalanítása ügyében Tary Endre ügyvéd leszámolására vonatkozó iratokat az előjárás betérjeszti.

E nagy fontosságú (?) kérdés tudvalevőleg a körül forog, vajjon Tary Endre ügyvéd a községet az italméresi jog kártalanítása ügyében, mint ügyvéd avagy csak mint bizottsági tag képviselte-e és vajjon azen közel 100,000 frt értékű ügyletnek a községre előnyös módon történt lebonyolítása körüli fáradságaiért a megbízott ügyvéd munka és kiadásai fejében megérdemelte 261 frt 88 krt. a mit fölszámított és a közgyűlés jóváhagyása reményében a kezéhez befolyt és községnek nyomban átadott összegből megtartani elég vakmerő (?) volt.

Magát a tényállást e tárgyra vonatkozólag részint mult számunkban, részint jelenleg lapunk más helyén közölve, e helyütt mellőzük, csak azt jelezzük, hogy a közgyűlés bölcsesége (?) egy bizottságra bízta a kérdés megoldását, melynek szakértelme Pap Mihály községi esküdt személyében összpontosul.

2. Tárgyaltatott az „Uj-világ”-ban a bérlő által emelt épületek megváltásának kérdése. Névszerinti szavazás után az épületek megváltása és a tulajdonos bérlőnek 1000 frt érték fizetése elhatározott.

TÁRCZA.

Első irodalmi kíséret.

A „Mindszei Lap” eredeti tárcája.

Van nekem egy kedves kis unokaöcsém; mindig szerettem, mert élénk okos kis fia volt.

Hogy, hogy nem, eszébe jutott egyszer, hogy ő verset ír.

Elhozta hozzám, mit tartok róla.

Bizony gyarló kis vers volt, de, hogy kedvét el ne vegyem, előbb egy történetet beszéltem el neki:

„Kis diák voltam. Egy jól ismert író érkezett városunkba és tiszteletére bankettet rendeztek.

Szüleim is készültek reá és engem otthon akartak hagyni. Mivel kíváncsi voltam, milyen is lehet az az ember, kinek tiszteletére ily nagy ünnepélyt rendeznek, kértem szüleimet, hogy vigyenek el engem is. Hosszas rimánkodás után végre rá állottak.

Ott egy magamforma gyerektársaságba íltettek.

De én, mivel mindig komoly gyerek voltam, ott hagytam őket és siettem a férfiak közé.

Szerencsére találtam egy üres helyet; de mivel a tulsó oldalon volt, akarva nem akarva oda kellett bujnom.

Meghuzódtam a többiek közt. Hallgattam a tósztokat, melyeket az író tiszteletére mondtak; ha más ivott, én is ittam.

— Hát te kis gyerek, hogy kerültél ide? kérdezték tőlem.

— En már nem vagyok kis gyerek, — feleltem nekik önérzettel — én már a III-ik osztályu gymnasiumba járok.

— Nagyszerű! — kiáltották — hát hogy hívnak kis öcsém?

En úgy, mint volt táncitanítóm tanította, bemutattam magam.

Ez úgy látszott tetszett nekik, mert közre fogtak és nem eresztettek oldaluk mellől.

Azután még sok tósztot elmondtak és kértek az ünnepelt író, hogy beszéljen el valami történetet.

Ő hosszas kérés után végre beleegyezett és hozzá kezdett a történet elbeszéléséhez: „Szüleim falun laktak. Mikor tanulmányaimat folytatni kellett volna, elhatározták, hogy a szomszéd városba adnak.

Ugyanazon városba ment tanulni egy falunkbeli barátom és szüleink megbeszélése szerint egy helyen laktunk.

Ennek mi nagyon örültünk és együtt csakhamar megszoktuk a szüleinktől való távollétet.

En nagyon szerettem olvasni és megkértem szüleimet, hogy küldjenek el nekem, hetenként megjelenő lapunkat. Így én minden hétfőn olvastam a „M. — i Lap”-ot.

Egyszer szokatlan rovatot vettem észre benne. Vastag betűkkel volt nyomva: „A M. — i Lap eredeti tárcája.” Egy költemény volt és alatta egy falunkbeli írónak neve.

Ez nem hagyott engem nyugodni. Miért ne írhatnék én is verset? gondoltam magamban, és a gondolatot tett követte.

Először is thémát kellett választanom. De ez bizony nagyon nehezen ment.

Pajtásaimmal nem játszottam, hanem félrevonultam és thémáról gondolkodtam. Mikor aztán megvolt, a feldolgozáshoz fogtam.

Elhanyagoltam iskolai teendőimet, leckéimet nem tanultam és pajtásaim csudálkozva vették rajtam észre e változást.

Az iskolában nem tanultam és tanárain azt mondták, hogy megfogok bukni.

De nem bántam én azt!

Megtörtént velem, hogy álomban szavaltam el egyes részleteket belőle és házigazdám meg pajtásom azt kérdezték tőlem, mit declamáltam ez éjszaka?

Végre bevégeztem. Tisztán leirtam, de bizonyára tele orthographikus hibákkal.

Könyvembe tettem és elhatároztam, hogy még az nap el fogom küldeni.

Tanóra alatt még egyszer elolvastam, miutha el akartam volna tőle bucsuzni, de furfangos pajtásaim észrevették és míg én künn jártam kivették könyvemből.

Mikor visszajövök, körülvesznek és kérdik: „hát hogy vagy fiokpoeta?”

3. A Tiszántúli járás szolgabírósa amaz átíratára, melyben ovoda felállítását, felszerelését és fenntartását sürgeti, a képviselőtestület azzal intézte el, hogy eddigi álláspontja mellett megmarad, hogy t. i. nem állít fel oadót!

Még 11 tárgy többé-kevésbé fontos lett volna elintézendő, de az idő előrehaladása folytán az másnapra halasztatott, ekkor pedig a képviselők elmaradása folytán nem volt meg tartható.

Julius 31-én ismét rendkívüli közgyűlés volt, melynek egyetlen tárgya a községi állatorvosi állás betöltése azzal intéztetett el, hogy a jeles képzettségű és Torontálmegyében alkalmazásban levő kerületi állatorvos Löwy J. egyhangulag megv. lasztatott.

A közgyűlések e szerint véget értek, de alkalmunk volt betekinteni a közgyűlésből lemaradt fontosabb tárgyak aktáiba és jelezhetjük, hogy nyilván legközelebb ismét rendkívüli közgyűlés lesz tartandó, mert a szervezeti szabályok elkészítése, a jövő évi költségvetés határidejének kitűzése és a tanítók ama bejelentésének elintézése, hogy most már nem kell nekik a 30 frt évi tiszteletdíj sem a hittan tanításért és ők nem tanítják azt, hanem gondoskodják arról a község, még pedig két hitoktató alkalmazásával.

Nagyon szép a tanító uraktól, de nem tudjuk meggondolták-e, mit cselekszenek, mikor e jelentésüket a község iskolaszéke utján beadták a képviselőtestülethez, hol reméljük, hogy az, az eddig tapasztalt elbánásban fog ez uttal is részesülni. Nem mulaszthatjuk el azonban, hogy e tárgyban ez uttal is el ne mondjuk nézetünket és ezek a következők:

A tanító urak díjlevelükre támaszkodnak, mikor a hittan tanítást megtagadják. Jól van. Vegye elő a község ugyanazt a díjlevelet és azon tanítóktól, kik természetben bírnak lakásokkal, vegye birtokba a község a természetbe adott lakásokat, alakítsa át tantermekké és így lehetővé válik egyik, vagy másik mostani iskolai épület mellözése és az akár bérbeadás útján értékesíthető lévén, értéke vagyis jövedelme a hittan tanítás céljaira lesz fordítható, a ta-

nító uraknak pedig adja meg azt, mire a községet a díjlevelével feljogosítja: lakás helyett 60 frt lakbért. Ez által megtakarítja a község még a tanítók lakásának tatarozására évente fordított költséget a mi körülbelül ki futja a fizetendő lakbéréket is.

Visszaesett ez idő szerint a tófenéki 2 hold föld és a Béres Ádám-féle nyomási föld a községnek és tegyen a község intézkedést arra nézve is, hogy különösen a hittan tanítás tekintetében adott tófenéki földek a községnek v szászreztessenek.

A szegregáció alkalmával kihatott tanítói földek az akkori iskola fenntartó rom. kath. hitközséget illeti és azzal adatott a tanítóknak, hogy — a mi természetes is — a hittan tanítják, ha már most ez a földet élvező tanítók megtagadják a hittan tanítást, úgy a szegregáció alkalmával kihatott földek is — hittan tanítás céljaira szolgálván — legalább részben a hitközségnek esnek vissza. És így a községnek nem igen kell busulni, hol vegye a hittan tanító fizetését. Az iskolák pedig ezen eljárás mellett minél inkább összpontosítottván, a hitoktatás egyetlen tanító által is elvégezhető lesz és a község legalább nem szorul azon tanítók kegyelmére, kiknek helyzetét a község minél inkább igyekezett javítani, annál több és több követeléseket támasztanak a község ellen.

UJDONSAGOK.

— **Az ártézi kut** medencéjének elkészítéséhez már a közel napokban hozzáfognak. A kutforrástól 8 méter távolságra fogják építeni, hogy ha netalán a kut némi javításra szorulna, ahhoz a medence rongálása nélkül könnyen hozzá lehessen férni. Mint értesülünk, a medence betonból építetik és diszére fog válni piaeterünknek.

— **A kolera** — ezen veszedelmes csunya rém — ismét kísért. Oroszországból már áthurcolták Galiciába, sőt mi növeli a veszedelmet — az, hogy már hazánkban is voltak kolera gyanus esetek. A főszolgabíró ur a közeledő vész ellen községünket megóvni óhajtván, szigorú rendeletet intézett a község előljáróságához, melyben meghagyja, hogy a belterületen min-

den háztól a trágya kihordassék. Az árkok kitisztíttassanak és lehetőleg fertőtleníttessék, meggátolják a levegő fertőtlenítését. Az előljáróság megbizta az első esküdt Pap Mihályt, hogy házról-házra járván figyelmeztesse a lakosságot e rendelet pontos betartására.

— **Kossuth Lajos butorai.** Kossuth Lajos butorai és egyéno házi tárgyai, melyek megboldogult nagy hazánk fiának tulajdonát képezték, Turinból most lettek haza szállítva Budapestre. A butorokat a 48-as erekiye muzeum igazgatója gf. Kreith Béla vette át és azoknak egy részét, amelyik t. i. a megboldogult kormányzó tulajdonát képezte, a Kossuth család régi meghitt bizalmas barátjánál gf. Károlyi Gabornai helyezte el, még másik részét, nevezetesen Rutkainé butorait muzeum körut I-só emeleti lakására vitette.

— **Pénzügyek.** Az egy frtos papírpénz, a 20 és 10 kros váltópénzek megszűnnek a összeforgalom tárgyát képezni. Figyelmeztetjük olvasóinkat e körülményre azért nemogy e nem pénzeket félre téve, megtartsák az időre is, midőn mar nem lesz értékük, ez pedig 1895. január 1-én álland be.

— **Agyon szurta.** A templom alatti közlegelőn két tenén összeveszett és ezek egyike a harmadikat, a melyik véletlenül a plebános ur tehene volt, és úgy látszik bíróként akart a két civódó fél közé lépni — úgy homlokra szurta, hogy a szarv mélyen a fejbe hatott és az utána kiszökelt vastag vérsugár már előre is jelezte a veszedelmet, mely alig fél óra alatt a megszurtt állat elhullásával bekövetkezett. Nyilván a megszurtt tehén nem hozott passzust magával a közlegelőre és így az ott már úgy is éhen szédeigő jószágok — az éhség rosz tanácsadó — nem tűrték meg a közéjük vetődött idegent s mert igazolni nem tudta magát — tolvajnak nézték s úgy bántak el vele.

— **Egy korrektori műremek.** A hibás interpunkcióból származó értelemzavarnak érdekes példáját nyújtja egy angol lapnak a következő stílári mutatónya: „Utána jött az öreg Gladstone a fején, fehér kalappal a lábán, nagy és szépen kifényesített csizmával homlokán, a boras gondolatok felhőjével kezében, a szinte nélkülözhetlen sétatálcá szemében, fenyegető tekintettel sötét halgatásban.

— **Uradalmi községek.** A vármegye gyűlésén annak idején Sima Ferenc orsz. gyűlési képviselő felszólalt a vármegyei községek-

Es azóta rajtam maradt e guynév, mig csak iskolába jártam.

Szerencsére teljes épségben visszakaptam és gyorsan elküldtem.

A költemény alá „Gymnasia” árnevet irtam és azon cim alatt kértem választ a szerkesztői üzenetekben.

Remegve irtam meg a cimét: A M.—i Lap” Tekintetes Szerkesztőségének.

Egy teljes hétig kellett várnom. Milyen hét volt ez!

Nem volt nyugtom. Csak egy gondolat volt előttem: hogy költeményemet lássam a „M.—i Lap”-ban.

Valóban nem ismertem volna magamnál boldogabb halandót, ha versem megjelenik.

Arra nem is gondoltam, hogy még vissza is utasíthatják.

Nehezen számláltam a napokat. Végre elérkezett a váravárt nap.

Korán reggel már talpon voltam és siettem a postahivatalba, pedig tudtam, hogy dél idején hordják ki a leveleket.

Unalmamban elolvastam a m. kir. postahivatal összes rendeleteit és a falra egy verset is irtam.

Azután meg egy írni nem tudó anyóka kért meg, hogy írjak a katona fia számára egy levelet. Azt is megtettem.

Iskolába természetesen nem mentem.

Jó előre megirtam az igazolványt, hogy torokfájás miatt nem mehettem iskolába. A’á pedig házigazdám nevét irtam.

Még névalírást is hamisítottam!

Végre megérkezett a levélhordó. Kezembe nyomta a lapot meg egy levelet.

Felszakítottam a lapot, kerestem a szerkesztői üzeneteket.

Mindent találtam, csak azt nem.

Végre hosszas keresgélés után rátaláltam. Mintha a villám sújtott volna belém, mikor elolvastam.

„Gymnasia. Tanuljon meg írni, olvasni. Verséből nem kérünk. Egy jót találtunk benne, ez a cim (Anyai szeretet) de ezt is Petőfitől vette át.”

Ilyen feleletre nem mertem volna gondolni. Hogy meri mondani az a szerkesztő, hogy én nem tudok olvasni, írni?

Aztán meg a lopással is gyanusít! kiáltottam. Ha lehetett volna, még párbajra is kihívtam volna. Különben olyasvalamit is gondoltam, hogy feljelentem becsületsértés címén.

De mindebből nem lett semmi.

Eszembe jutott a levél is.

Megnéztem és atyám irására ismertem.

Azt írta, hogy tanárain panaszkodnak reám és megfogok bukni. É: még növelte bosszúságomat. Atkoztam azt a percet is, mikor a versírás eszembe jutott. Nagyon resteltem a dolgot.

Felvettem könyveimet (azokat is elvittem hazulról, nehogy gyanut keltsek, hogy nem megyek iskolába) és siettem haza.

Alig lépek ki a postahivatal ajtajából, szembe jön velem tanárom. Kerestem menedéket, de hiába! nem lehetett elkerülni.

— Hát hol sétálunk — kérdezte tőlem — iskolába nem szoktunk menni?

Hebegtem valamit, de az a délelőttöm igazolatlan maradt. Igazolványomra nem is volt szükség.

Igy jártam én első irodalmi kísérletemmel.”

Eddig tartott az író albeszélése. De nekem is szeget ütött fejembe ez a történet, felbuzdultam a példán; én is irtam egy verset és elküldtem a „Kis Lap” szerkesztőségének.

De bizony ő is szépen visszautasította az én versemet.

Igy a te versed is édes öcsém gyarló kis munka, de ez ne riasszon téged vissza.

Mert a mint igaz, „poeta nascitur” (a költő születik) úgy igaz az is, hogy a jó költő is csak lesz.

* * *

Az én kis, öcsém megfogadta tanácsomat. Egy hét múlva megint meglátogatott egy versével és az már láthatólag jobb volt.

Azóta már jó idő mult el, mikor kiadott költeményeinek egy kötetét elküldte és köszönetet mondott azért a történetért.

Modestus.

ben kirótt községi adók magassága ellen. Véleménye szerint — *s nem helytelenül* — a baj oka, hogy a vármegye területén sok az uradalmi község, — melyek óriási területtel, kis számú lakossággal külön községeket képezvén, kis és olcsó kezelési költségeiket az illető uradalmak viselik, — ez által a többi község cisiphusi terhekkel van megterhelve. A vármegye most fölhívást intézett Mágocs, Derekegyháza, Sövényháza s Teés Fábán községekre, hogy a községi lakosok számát, birtokosokat, adófizető polgárokat föltüntető adatokat, birtokleveket s telekkönyveket küldjék be, Furcsa képet mutat kétségtelenül Mágocs és Derekegyháza telekkönyvei, hol tudunkkal egyetlen birtokos Grf. Károlyi Alejos örököse, illetve grf. Károlyi László. Sövényházán van az Örgrof által eladott Algyő alatti földek birtokosai, Mindszent község, az összes bakai szőlők tulajdonosai, — Teés, Fábánban sok egyes birtokos van, kik jórészen Szentesen laknak. Hát bizony, ha e községek egy részét becsatolnák Mindszenthöz, úgy az nem fizetne 100 krt haladó községi pótdót. Csak hogy Sövényháza ide nem jöhet; ott van a tömörkényi puszták példája, Teés messze esik, így tehát Derekegyháza jöhetne ide, Mágocs Szegvárhoz, — vagy megfordítva. Kiváncsiak vagyunk az eredményre, visszatérünk e hír tractálására.

— **A szomszéd H.-M.-Vásárhelyről** írja tudósítónk, hogy helybeli illetőségű Papp István asztalos-legény két barátja társaságában a Tiszára indult fürdeni. Egy csolnakba ültek s azt a másik partra hajtották át, hol Papp egy fűzfa galyat erősített a csolnak a hátulsó részéhez, melybe fogdva ohejtotta a Tisza hűs hullámaint élvezni. De a kísérlet rossz kimenetelű lett, mert a csolnakban maradt két legény egyszerre csak azt vette észre, hogy barátjuk nyomtalanul eltűnt a csolnak hátuljáról. Mindjárt a hulla kereséshez láttak, de csak másnap fogták azt ki az egész nap horgászó halászok. Ebből az a tanúság, hogy „Aki nem tud arabosul, ne beszéljen arabosul.”

— **Vilmos főherceg halála.** Megrendítő katasztrófa érte az uralkodóházat. Vilmos főherceg, a tüzérség főfelügyelője sétalovaglásra alkalmával a villamos vasut zörejétől megbokrosodott lováról oly szerencsétlenül esett le, hogy agyrázkódás következtében életét veszítette. Mi magyarok, kik mindig hűséggel ragaszkodtunk a dynastiához, őszinte részvétünket fejezhetjük ki akkor, midőn uralkodónkat és vele az egész uralkodóházat ily fájdalmas csapás érte; annál is inkább, mivel az elhunyt főherceg velünk szemben semleges állást foglalt el; ha barátunk nem volt is, de ellenségünknek nem nevezhetjük, ez már magába véve elég arra, hogy osztozzunk az uralkodóház gyászában.

— **A balassa-gyarmathi** hadgyakorlatok alkalmával a király részéről ismét fontos nyilatkozatok lesznek hallhatóak. Mint értesülünk a tisztelgők sorát a katolikus klerus fogja megnyitni élén a hercegprímással, mi már a kormányhoz fel is terjesztetett. Ez alkalommal ismét szóba fog hozatni az egyházpolitika, s így a polgári házasság, de olyképen, hogy a kormány oda fog hatni a hercegprímásnál, hogy üdvözlő beszéde a királyi válasszal ellentétben ne álljon. A király balassa-gyarmathi időzése alatt a Zichy család patronatusa alatt álló templomban misét fog hallgatni, melyen Vaszary Kolos hercegprímás fog pontificalizni.

— **Lucaciu és társai fogadtatása.** A memorandum pörből kifolyólag s már előbb egyéb dakoromán igazságok által híressé vált férfit és eme igazságok miatt a büntető igazságszolgáltatás által megkínzott **MARTIR LUCACIU László** lafalusi pap két társával

Ratiu és Coroján urakkal a minap vonultak be a szegedi vasa; szent-péter-utcai államfogházba, hogy a nemzeti eszme elleni igazságokért méltó büntetésüket kitöltsék. Ki hinné, hogy eme derék martirok — kik oláh honfitársainkat a magyar államezme ellen bujtogatják, Szegeden az alföld metropolisában a legmagyarabb városban résztvevőkre akadjanak? Hihetetlen, de mégis megtörtént, hogy a nevezetes urakat a martiromság eme megtestesült hőseit Szegeden deputacio fogadta. Allott pedig eme deputacio két tagból polgári állásra nézve két katonából, kik katonai diszcegyenruházatban jelentek meg a martirok fogadására, hogy mint katonák tüntetőleg üdvözöljék, a magyar államezme megtagadót, akkor, midőn ezek a magyar állam ellen való bujtogatásukért fogházába szállíttatnak. Ene deputacio két tagból állott, egy szegedi születésű szakaszvezetőből és egy káplárból. Eme tüntetésért a derék katonák a napfényre elől egy bizonyos időre elfognak tüntettetni.

— **Lapunk nyomda-üzletében egy jó családból való fiu tanulól azonnal fölvetetik.**

NYILT-TÉR *)

Köszönet nyilvánítás.

Mindezeknek, kik felejtetlen fiunk elhunytá alkalmával részvétükkel fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, ez uton is fogadják hálás köszönetünket.

Klein Simon
és családja.

Vasuti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra 45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc éjjel.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

H.-M.-Vásárhely—Szentes.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5 óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gözhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5 órakor, déltáj van Mindszenten.

Szegedről kedden és pénteken 5 órakor Mindszentre érkezik 8 órakor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.

Haszonbérbeadás.

A mindszenti és h.-m.-vásárhelyi határon Markó Péter tulajdonát tevő 37 hold jóminőségű szántóföld, gazdasági épületekkel folyó 1894. évi szeptember hó 1-től **3 évre egy tagban, avagy kisebb részletekben is haszonbérbe kiadó.**

Értekezni lehet a helyszínen a tulajdonossal, valamint e lap kiadójánál.

Legolcsóbb KÖNYVNYOMDA az Alföldön.

GOLDSTEIN MÓR MINDSZENTEN. (Saját házában.)

Ajánlja magát a nyomdászati szakmába vágó munkák u. m.:
községi, egyleti, és takaréki nyomtatványok, valamint esketési, báli és hangversenyi meghívók s t. b. legpontosabb és legolcsóbb elkészítésére

Ajánlom a t. érdeklődő közönség b. figyelmébe a most berendezett
elnöyomási intézetemet,
melyben e szakmába vágó bármilyen munkák tisztán és jutányos áron készíttetnek.

Valódi TAJTEKPIPAK és SZIPKÁK, melyek valódiságáért irásban kezeskedem.